

Vị thế của ĐHQGHN đã không ngừng được khẳng định trong khu vực và trên thế giới

(Toàn văn bài phát biểu của Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng tại Lễ khai giảng ĐHQGHN năm học 2014 - 2015)

Thưa các đồng chí, các vị đại biểu, các vị khách quý; các thầy giáo, cô giáo, các em học sinh, sinh viên thân mến.

Hôm nay, tôi rất vui mừng đến dự Lễ khai giảng năm học 2014-2015 của Đại học Quốc gia Hà Nội trong không khí toàn ngành giáo dục, đào tạo cùng Nhân dân cả nước phấn khởi đón mừng năm học mới. Thay mặt Chính phủ, tôi thân ái gửi tới các đồng chí, các vị đại biểu, các thầy giáo, cô giáo, các em học sinh, sinh viên của Đại học quốc gia Hà Nội, của toàn ngành giáo dục đào tạo lời thăm hỏi ân cần và những lời chúc tốt đẹp nhất.

Đầu năm 2013, tôi có dịp tới thăm và làm việc với Đại học Quốc gia Hà Nội. Hôm nay về dự Lễ khai giảng năm học mới, tôi rất vui mừng thấy rằng, thời gian qua Đại học Quốc gia Hà Nội đã tiếp tục đổi mới và phát triển tốt theo hướng chuẩn

hoá, hiện đại hoá và hội nhập quốc tế, trở thành một trung tâm đào tạo, nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ đa ngành, đa lĩnh vực hàng đầu của đất nước.

Năm học 2013-2014, cùng với Luật Giáo dục Đại học có hiệu lực từ ngày 01 tháng 01 năm 2013, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 186/2013/NĐ-CP ngày 17 tháng 11 năm 2013 về Đại học Quốc gia, Thủ tướng Chính phủ đã có Quyết định số 26/2014/QĐ-TTg ngày 26/3/2014 ban hành Quy chế Tổ chức và hoạt động của Đại học Quốc gia và các cơ sở giáo dục đại học thành viên. Các văn bản pháp lý này một lần nữa khẳng định vai trò và địa vị pháp lý cao với nhiều quyền tự chủ và cơ chế đặc thù của Đại học Quốc gia trong hệ thống giáo dục đại học Việt Nam, thể hiện sự quan tâm, tin tưởng của Đảng, Chính phủ đối với Đại học Quốc gia, tạo tiền đề quan trọng để nhà trường thực hiện tốt vai trò tiên phong và sứ mệnh của mình.

Năm học vừa qua, tôi rất vui mừng thấy rằng, Đại học Quốc gia Hà Nội đã chủ động quy hoạch, sắp xếp các ngành, chuyên ngành đào tạo phù hợp hơn với nhu cầu xã hội và đáp ứng yêu cầu công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước; duy trì quy mô đào tạo chính quy một cách hợp lý, giảm nhanh quy mô đào tạo không chính quy; tăng quy mô đào tạo sau đại học theo tỷ lệ các trường đại học nghiên cứu, đạt gần 30%. Nhiều chương trình đào tạo chất lượng cao đã được kiểm định đạt chuẩn chất lượng của mạng lưới các đại học ASEAN (AUN). Số lượng và tỉ lệ sinh viên tốt nghiệp tìm được việc làm, đáp ứng tốt yêu cầu công việc và đủ tiêu chuẩn để tiếp tục học tập, nghiên cứu ở các cơ sở đào tạo, nghiên cứu tiên tiến không ngừng tăng lên. Nhà trường đã tích cực đổi mới phương thức tuyển sinh đại học và sau đại học, chủ động xây dựng phương án tuyển sinh tiên tiến bằng một bài thi tổng hợp để đánh giá toàn diện năng lực người học. Tôi hoan nghênh và đề nghị Đại học Quốc gia Hà Nội chủ động làm việc với Bộ Giáo dục và Đào tạo để triển khai thực hiện phương án tuyển sinh này.

Trong hoạt động nghiên cứu khoa học, Đại học Quốc gia Hà Nội đã triển khai đồng bộ và có sự gắn kết giữa khoa học tự nhiên và khoa học xã hội; giữa khoa học và công nghệ kỹ thuật; giữa nghiên cứu cơ bản và nghiên cứu ứng dụng. Đại học Quốc gia Hà Nội đã có những chương trình, đề tài, sản phẩm khoa học công nghệ tiêu biểu như: Công trình nghiên cứu cơ chế ô nhiễm asen được công bố trên tạp chí Nature hàng đầu thế giới; nghiên cứu hệ gen người Việt; thiết kế mạch tích hợp; nghiên cứu, xây dựng ngành biến đổi khí hậu; Bộ sách Lịch sử Việt Nam, Báo cáo Kinh tế thường niên; nghiên cứu phát triển bền vững vùng Tây Bắc;

ngiên cứu chủ quyền biển đảo Việt Nam và nhiều công trình khác. Các công trình nghiên cứu của các nhà khoa học thuộc Đại học Quốc gia Hà Nội đã góp phần quan trọng vào việc bảo tồn, phát triển văn hoá và di sản văn hoá của dân tộc; cung cấp các luận cứ khoa học cho việc bảo vệ chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của quốc gia; đóng góp tích cực vào phát triển bền vững, bảo vệ môi trường, phòng tránh thiên tai. Đại học Quốc gia Hà Nội là một trong ba đơn vị dẫn đầu cả nước về các công trình nghiên cứu khoa học được công bố trên các tạp chí quốc tế.

Vị thế của Đại học Quốc gia Hà Nội đã không ngừng được khẳng định trong khu vực và trên thế giới. Năm 2014, được Tổ chức xếp hạng đại học uy tín trên thế giới (QS) xếp vào nhóm 161 các đại học hàng đầu Châu Á, trong đó ba lĩnh vực: Khoa học tự nhiên; Khoa học xã hội và quản lý; Công nghệ và kỹ thuật của Đại học Quốc gia Hà Nội được xếp vào nhóm 100 trường hàng đầu Châu Á. Vừa qua, Chính phủ đã quyết định thành lập trường Đại học Việt - Nhật thuộc Đại học Quốc gia Hà Nội, biểu tượng của mối quan hệ tốt đẹp giữa Việt Nam và Nhật Bản, tạo điều kiện cho việc giao lưu học thuật, tiếp thu công nghệ tiên tiến, quản trị Đại học hiện đại, góp phần nâng cao uy tín và tạo thêm động lực cho quá trình hội nhập quốc tế của Đại học Quốc gia Hà Nội nói riêng và giáo dục đại học Việt Nam nói chung.

Những thành công bước đầu của Đại học Quốc gia Hà Nội cùng với những nỗ lực của các trường đại học, cao đẳng trong cả nước đang tạo ra khí thế mới, sắc thái mới của giáo dục đại học Việt Nam trên con đường đổi mới căn bản, toàn diện

theo chủ trương của Đảng và Nhà nước. Thay mặt Chính phủ, tôi đánh giá cao và nhiệt liệt biểu dương, chúc mừng những thành tích xuất sắc mà các thế hệ cán bộ, giảng viên và sinh viên Đại học Quốc gia Hà Nội nói riêng, của các trường đại học, cao đẳng cả nước nói chung, đã giành được trong năm học vừa qua.

Tuy nhiên, so với yêu cầu rất cao của sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ Quốc trong thời kỳ phát triển mới; so với sự mong đợi và kỳ vọng của Nhân dân, giáo dục đại học nước ta vẫn còn nhiều hạn chế, yếu kém, cần sớm khắc phục. Chất lượng đào tạo, nghiên cứu ứng dụng khoa học công nghệ còn thấp, hiệu quả phục vụ sự nghiệp phát triển bền vững, bảo vệ đất nước còn hạn chế; cơ cấu đào tạo, nghiên cứu chưa hoàn chỉnh; nội dung, phương pháp đào tạo, nghiên cứu còn có những mặt lạc hậu; quản trị đại học còn nhiều bất cập. Tỷ lệ sinh viên tốt nghiệp có việc làm đúng với chuyên môn được đào tạo ngay sau khi tốt nghiệp chưa cao. Số lượng cán bộ khoa học đạt trình độ quốc tế còn thấp. Cơ sở vật chất phục vụ đào tạo, nghiên cứu chưa đáp ứng yêu cầu... Tôi đề nghị, Đại học Quốc gia Hà Nội và các trường đại học, cao đẳng trong cả nước cần chủ động, năng động hơn nữa, quyết tâm khắc phục những hạn chế, yếu kém, tạo những đột phá để phát triển mạnh mẽ, phấn đấu tiến kịp trình độ các trường đại học khu vực và thế giới, phục vụ thiết thực, hiệu quả sự nghiệp phát triển nhanh, bền vững - xây dựng và bảo vệ Tổ Quốc.

Đảng và Nhà nước ta đã khẳng định phát triển giáo dục là quốc sách hàng đầu; đầu tư cho giáo dục là đầu tư cho phát triển. Đại hội XI của Đảng cũng đã xác định 3 khâu đột phá chiến lược để phát triển đất nước nhanh và bền vững, trong đó việc đào tạo nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao gắn với phát triển khoa học và công nghệ là chìa khóa có ý nghĩa quyết định cho sự thành công. Chính phủ và Ủy ban Quốc gia đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục đào tạo sẽ làm hết sức mình và đã có chương trình hành động, đang khẩn trương, tích cực triển khai thực hiện đồng bộ các giải pháp nhằm hiện thực hóa vững chắc chủ trương của Đảng và Nhà nước về giáo dục và đào tạo.

Năm học 2014-2015 là năm học có ý nghĩa rất quan trọng trong tiến trình thực hiện Nghị quyết 20-NQ/TW ngày 01/11/2012 Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương (Khóa XI) về phát triển khoa học và công nghệ và Nghị quyết 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương (Khóa XI) về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế. Với sứ mệnh đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao,

bồi dưỡng nhân tài, phát triển kinh tế tri thức, giáo dục đại học nói chung, Đại học quốc gia Hà Nội nói riêng, có trách nhiệm đóng góp tích cực vào việc hoàn thành kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2011 - 2015, tạo đà bước vào kế hoạch 5 năm 2016 - 2020 với mục tiêu chiến lược là phát triển nhanh hơn, bền vững hơn, hiệu quả hơn, sớm đưa nước ta trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại.

Để hoàn thành trọng trách đó, xứng đáng với sự chăm lo và niềm tin cậy của Đảng, Nhà nước, Nhân dân, trong năm học 2014-2015 và những năm tiếp theo, Đại học Quốc gia Hà Nội cùng các trường đại học, cao đẳng trong cả nước cần làm tốt một số nhiệm vụ sau:

Một là, đổi mới quản trị đại học, chủ động thực hiện quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm cao. Để thực hiện đổi mới căn bản, toàn diện, nâng cao chất lượng nền giáo dục đại học, phải thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp, biện pháp trong đó thực hiện quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm của các trường đại học được coi là khâu quyết định, là yếu tố đột phá. Trên cơ sở vận dụng sáng tạo chủ trương, đường lối của Đảng, pháp luật, chính sách của Nhà nước về giáo dục, Đại học Quốc gia Hà Nội và các trường đại học, cao đẳng cần phát huy cao độ tinh thần trách nhiệm, chủ động, năng động, trí tuệ, tài năng của tập thể lãnh đạo, của các thầy cô giáo, học sinh, sinh viên, tích cực thực hiện vững chắc quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm về nhiệm vụ đào tạo, bộ máy tổ chức - cán bộ, về tiền lương, thu nhập, về chi thường xuyên, chi đầu tư... tạo động lực và điều kiện để phát triển nhanh và bền vững.

Hai là, tiếp tục đổi mới chương trình, giáo trình đào tạo, phương pháp giảng dạy và kiểm tra đánh giá theo chuẩn đầu ra, phát huy đến mức cao nhất tính chủ động, sáng tạo của người học, bảo đảm chất lượng thực chất đáp ứng nhu cầu xã hội và yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước trong điều kiện kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng.

Thực hiện phân tầng chất lượng các ngành/chuyên ngành để ưu tiên đầu tư có trọng tâm trọng điểm, thu học phí theo đặc thù và chất lượng ngành học. Đẩy mạnh hoạt động kiểm định chất lượng các chương trình đào tạo, cơ sở đào tạo theo chuẩn khu vực và quốc tế. Tăng cường hợp tác quốc tế trong nghiên cứu khoa học, hợp tác triển khai các chương trình đào tạo bằng tiếng Anh, thu hút người nước ngoài đến học tập và nghiên cứu tại Việt Nam. Ứng dụng mạnh mẽ, sâu rộng công nghệ thông tin trong quản lý, dạy và học. Tập trung triển khai thành công và hiệu quả đề án đổi mới tuyển sinh đại học và sau đại học theo

phương thức đánh giá toàn diện năng lực người học.

Ba là, đẩy mạnh công tác nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ, hình thành các nhóm nghiên cứu mạnh, tạo ra những sản phẩm nghiên cứu khoa học có chất lượng, đủ khả năng ứng dụng, giải quyết các vấn đề quan trọng của quốc gia, của các ngành, các địa phương. Hoạt động khoa học và công nghệ phải đóng vai trò chủ đạo để phát triển đại học nghiên cứu, phát triển các nguồn lực, nâng cao uy tín và năng lực cạnh tranh của đại học Việt Nam. Gắn kết chặt chẽ hơn nữa công tác đào tạo với nghiên cứu khoa học, gắn hoạt động của nhà trường với các doanh nghiệp và thực tế đời sống kinh tế - văn hóa - xã hội, quốc phòng - an ninh - đối ngoại và hội nhập quốc tế. Giảng viên đại học phải đồng thời là nhà khoa học, nhà hoạt động thực tiễn, đi tiên phong trong sự nghiệp bảo vệ, xây dựng Tổ Quốc.

Bốn là, triển khai mạnh mẽ các giải pháp xây dựng, phát triển đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý có phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống và trình độ cao, đáp ứng yêu cầu phát triển nền giáo dục đại học Việt Nam tiên tiến, nhân văn, đạt chuẩn quốc tế. Chính phủ đang hoàn thiện và sẽ sớm thực hiện các cơ chế chính sách phù hợp - nhất là tạo điều kiện để các Trường đại học tự chủ - chủ động trong việc thu hút các giảng viên, nhà khoa học xuất sắc ở trong và ngoài nước đến giảng dạy, nghiên cứu tại các trường đại học; đãi ngộ, tôn vinh các nhà giáo, các nhà khoa học tâm huyết, tài năng, có nhiều cống hiến xuất sắc cho sự nghiệp chung của đất nước.

Năm là, từng bước hiện đại hóa cơ sở vật chất, hệ thống học liệu đáp ứng yêu cầu đào tạo, nghiên cứu khoa học, bảo đảm điều kiện cần thiết cho hoạt động sáng tạo của các thầy giáo, cô giáo, học sinh, sinh viên. Đối với Đại học Quốc gia Hà Nội, trước mắt Nhà trường cần có các giải pháp hợp lý để nâng cấp, cải tạo, phát triển cơ sở vật chất tại các quận nội thành Hà Nội, đảm bảo thực hiện kế hoạch, nhiệm vụ thường xuyên, đồng thời cần khẩn trương, tích cực phối hợp chặt chẽ với Bộ Xây dựng, Ban Quản lý dự án xây dựng Đại học Quốc gia Hà Nội tại Hòa Lạc để đẩy nhanh tiến độ triển khai Dự án, phấn đấu trong 5 năm tới có thể chuyển được 2-3 trường đại học thành viên lên địa điểm mới và sớm đưa Đại học Việt - Nhật đi vào hoạt động.

Quá trình đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục đại học phải gắn bó chặt chẽ và tiến hành đồng bộ với quá trình đổi mới căn bản, toàn diện hệ thống giáo dục, đào tạo theo lộ trình thích hợp và những bước đi vững chắc. Mỗi cấp học, bậc học có nội dung, phương thức đổi mới phù hợp, song toàn ngành giáo dục Việt Nam đều có mục tiêu chung là hướng tới xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện làm chủ thể sáng tạo và động lực to lớn cho sự phát triển nhanh, bền vững và bảo vệ vững chắc Tổ Quốc. Tôi tha thiết mong rằng, ngay trong năm học này, Đại học Quốc gia Hà Nội cũng như tất cả các trường trong hệ thống giáo dục quốc dân cần đặc biệt quan tâm chăm lo giáo dục, bồi dưỡng học sinh, sinh viên toàn diện về đức, trí, thể, mỹ, nhất là chăm lo xây dựng đạo đức, nhân cách, lối sống đẹp. Nhà trường vừa là trung tâm giáo dục vừa phải là trung tâm văn hóa có môi trường dân chủ, nhân ái, nghĩa tình, nơi con người được tôn trọng, được yêu thương, được trau dồi kỹ năng sống, kỹ năng sáng tạo để phát triển suốt đời. Đây là nhiệm vụ trung tâm của tổ chức Đảng, Ban Giám hiệu, tổ chức công đoàn, đoàn thanh niên, hội sinh viên; là nhiệm vụ cao cả của các thầy cô giáo, cán bộ, công nhân viên nhà trường; là hướng tu dưỡng, phấn đấu tự nguyện, tự giác của mỗi học sinh, sinh viên - Tôi mong rằng, các em hãy luôn hăng say học tập, với tất cả tâm huyết và trách nhiệm, vì bản thân mình, gia đình mình, vì đất nước và dân tộc, vì Tổ quốc Việt Nam thân yêu của chúng ta.

Chấn hưng giáo dục, phát huy truyền thống văn hóa, văn hiến của dân tộc; bồi đắp nguyên khí quốc gia vì một nước Việt Nam Xã hội Chủ nghĩa - Hòa bình, thống nhất, độc lập, chủ quyền quốc gia và toàn vẹn lãnh thổ; dân chủ, tự do và pháp quyền; công bằng, văn minh và giàu mạnh - sánh vai cùng các cường quốc năm châu, như tâm nguyện của Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu, là sự nghiệp nặng nề, vĩ đại, vẻ vang của toàn Đảng, toàn Dân ta. Sự nghiệp vĩ đại và vẻ vang này

đòi hỏi sự lãnh đạo tập trung của Đảng, sự nỗ lực của Nhà nước, trực tiếp là sự chỉ đạo, điều hành sát sao, quyết liệt của Chính phủ và chính quyền các cấp; sự vào cuộc mạnh mẽ của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân; sự năng động, sáng tạo và trách nhiệm cao của nhà trường; sự chung tay, góp công, góp sức của cộng đồng, xã hội, đặc biệt là của các gia đình – các bậc phụ huynh. Cả nước đồng lòng, toàn dân chung sức, nhất định chúng ta sẽ thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đưa nền giáo dục Việt Nam tiến lên tầm cao mới – đưa đất nước ta, dân tộc ta tiến kịp và tiến cùng thời đại.

Với niềm phấn khởi và tin tưởng sâu sắc, tôi xin chúc Đại học Quốc gia Hà Nội cùng toàn thể ngành giáo dục, đào tạo cả nước có một năm học mới gặt hái nhiều thành công. Xin chúc sức khỏe, hạnh phúc tất cả các thầy cô giáo, các em học sinh, sinh viên, các đồng chí và các bạn.

Trân trọng cảm ơn.

(Đăng tin: Minh Giang theo VNU)